

**Ramowy program i plan szkolenia przygotowujący nauczycieli
do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania
pierwszej pomocy**

ZATWIERDZAM

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU

Adam Fronczak

Warszawa 2010 r.

Opracował zespół ekspertów w składzie:

Dr n. med. Ewa Raniszewska
Dr n. med. Grzegorz Cebula
Dr n. med. Krystyna Frydrysiak
Mgr, Teresa Kazimierska

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

Cele ogólne szkolenia:

- nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy niezbędnych do przygotowania nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie pierwszej pomocy.

Szczegółowe cele kształcenia:

1. przyswojenie wiedzy i nabycie umiejętności praktycznych z zakresu postępowania w różnych stanach zagrożenia zdrowia i życia,
2. nabycie wiedzy oraz umiejętności z zakresu podstawowych czynności resuscytacyjnych,
3. bezpieczne użycie automatycznego defibrylatora zewnętrznego,
4. kształtowanie poczucia odpowiedzialności za jakość pierwszej pomocy,
5. kształtowanie właściwej postawy etycznej osób uprawnionych do podejmowania czynności pierwszej pomocy,
6. zastosowanie metod nauczania i form organizacyjnych niezbędnych do prowadzenia zajęć w zakresie pierwszej pomocy, zwracając szczególną uwagę na metody aktywizujące i praktyczne kształcenia,
7. dokonanie diagnozy potrzeb lokalnych (szkoły, ośrodka) dla określonego odbiorcy.

Czas trwania szkolenia:

Szkolenie powinno trwać co najmniej **30 godzin dydaktycznych**, realizowanych w ciągu tygodnia, w tym 40% czasu poświęcone na zajęcia teoretyczne i 60 % czasu poświęcone na zajęcia praktyczne.

W zależności od potrzeb można zwiększyć liczbę godzin o 50% tego modułu, który został zdiagnozowany jako wymagający bardziej szczegółowego omówienia.

Warunki realizacji szkolenia:

- **Baza dydaktyczna:**

Podmiot prowadzący szkolenie zobowiązany jest do zapewnienia bazy dydaktycznej dostosowanej do liczby osób uczestniczących w szkoleniu, w szczególności:

- A) salę wykładową wyposażoną w rzutnik multimedialny,
- B) sale seminaryjne,
- C) minimum 2 sale ćwiczeniowe wyposażone w sprzęt niezbędny do realizacji programu szkolenia

- **Sprzęt dydaktyczny niezbędny do przeprowadzenia szkolenia:**

- 1. Manekin szkoleniowy osoby dorosłej**

Manekin musi umożliwić wykonanie następujących czynności:

- a) bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych,

- b) uciskanie klatki piersiowej,
- c) prowadzenie sztucznego oddechu,
- d) defibrylacja automatyczna,
- e) opatrywanie ran oraz zakładanie unieruchomień (opcjonalnie).

Wymagania dla manekina osoby dorosłej

- Fizjologiczna ruchomość głowy, żuchwy i szyi.
- Model z elektronicznym wskaźnikiem (prawidłowej wentylacji, głębokości ucisków mostka, prawidłowego ułożenia rąk na klatce piersiowej itp.).
- Przynajmniej jeden z manekinów powinien umożliwiać ocenę ilościową i jakościową prowadzonych czynności resuscytacyjnych z możliwością wydruku.
- Manekin do nauki automatycznej defibrylacji zewnętrznej.
- Symulacja tętna na obu tętnicach szyjnych (opcjonalnie).
- Oprogramowanie w języku polskim umożliwiające uruchomienie symulacji w oparciu o gotowe scenariusze (opcjonalnie).

2. Manekin szkoleniowy dziecka 5-7 lat

1. Manekin musi umożliwić wykonanie następujących czynności:
 - a) bezprzyrządowe udrażniania dróg oddechowych,
 - b) oddech zastępczy,
 - c) uciskanie klatki piersiowej (ze wskaźnikiem kontroli jakości wykonywanych ucisków).

3. Manekin szkoleniowy niemowlęcia

1. Manekin musi umożliwić wykonanie następujących czynności,
 - a) bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych,
 - b) oddech zastępczy,
 - c) uciskanie klatki piersiowej (z kontrolą jakości wykonywanych ucisków),
 - d) symulacja zadławienia ciałem obcym,
 - e) badanie tętna na tętnicy ramiennej (opcjonalnie).

4. Zestaw sprzętu dydaktycznego

- a) model drożności dróg oddechowych,
- b) defibrylator AED, urządzenie treningowe.
- c) zestaw do pozoracji ran.

Opcjonalnie: Plansze (pierwsza pomoc w nagłych wypadkach): łańcuch przeżycia, sygnał na ratunek, pierwsza pomoc w zagrożeniach zdrowotnych u dorosłych /dzieci.

Ponadto:

Sprzęt ochronny: maski twarzowe (kieszonkowe), okulary, materiały opatrunkowe, chusty trójkątne, siatki elastyczne (codafix), nóż do cięcia pasów, nosze płachtowe/płachta transportowa, listwy do unieruchomień doraźnych, rękawice ochronne, koce termiczne, środki do utrzymania higieny szkolenia, apteczka samochodowa.

• Kadra dydaktyczna:

Podmiot prowadzący szkolenie zobowiązany jest zapewnić odpowiednie osoby przygotowane do prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych wyłonione spośród:

1. Lekarzy systemu, pielęgniarek systemu lub ratowników medycznych posiadających co najmniej 3 – letnie doświadczenie zawodowe.
2. Psychologa z 3 letnim doświadczeniem zawodowym.
3. Inne osoby niezbędne do realizacji szkolenia (np. doradcy metodyczni dla nauczycieli).

Realizacja zajęć

Organizator szkolenia zapewnia sprawny przebieg zajęć teoretycznych i praktycznych zgodnie z opracowanym przez niego szczegółowym harmonogramem zajęć z zastosowaniem nowoczesnych metod kształcenia:

- 1) Liczba uczestników szkolenia nie może wynosić więcej niż 24 osoby (1 szkolenie).
- 2) Zajęcia teoretyczne mogą być prowadzone łącznie dla wszystkich uczestników szkolenia.
- 3) Zajęcia praktyczne mogą odbywać się w grupach ćwiczeniowych liczących nie więcej niż 6 osób, z użyciem sprzętu niezbędnego do przeprowadzenia zajęć (1 instruktor/1 manekin/6 osób).
- 4) Uczestniczenie we wszystkich zajęciach jest obowiązkowe i odnotowane zostaje na imiennej liście obecności uczestników szkolenia.

Metody oceny wiedzy i umiejętności praktycznych

Szkolenie kończy się egzaminem w formie sprawdzianu testowego i sprawdzianu praktycznego. Do egzaminu może przystąpić osoba, która odbyła wszystkie zajęcia teoretyczne i praktyczne objęte programem szkolenia

- 1) Sprawdzian testowy składa się z 30 pytań testowych, wybranych przez kierownika merytorycznego spośród zadań zamieszczonych na stronach internetowych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zdrowia. Do zaliczenia testu wymagane jest 90 % prawidłowych odpowiedzi.
- 2) Sprawdzian praktyczny polega na wykonaniu 3 zadań (czynności) symulowanych z zakresu umiejętności praktycznych objętych programem szkolenia (w tym resuscytacja jako standard i 2 losowo wybranych zadań z zakresu pierwszej pomocy). Liczba przygotowanych zadań (czynności) symulowanych powinna być większa od liczby uczestników szkolenia. Do zaliczenia sprawdzianu praktycznego wymagane jest wykonanie wszystkich zadań (czynności) na ocenę min. dostateczną.
- 3) Wyniki egzaminu (sprawdzianu testowego i sprawdzianu praktycznego) poszczególnych uczestników odnotowane są w protokole egzaminu i dołączone do dokumentacji szkolenia.
- 4) Podczas trwania szkolenia prowadzi się ewaluację bieżącą dotyczącą poprawności wykonania każdego zadania praktycznego przez uczestników szkolenia.

II. RAMOWY PLAN SZKOLENIA

Lp.	Zakres wiedzy i umiejętności	Liczba godzin teoretycznych	Liczba godzin praktycznych	Liczba godzin ogółem
1.	Podstawy anatomii i fizjologii człowieka	30 minut	30 minut	60 minut
2.	Wezwanie pomocy uruchomienie systemu ratownictwa medycznego, rola świadka zdarzenia w łańcuchu przeżycia	15 minut	30 minut	45 minut
3.	Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego, miejsca zdarzenia	15 minut	-	15 minut

4.	Poszkodowany nieprzytomny zagrożenia wynikające z utraty przytomności, pozycja bezpieczna	15 minut	15 minut	30 minut
5.	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa - osoby dorosłej - dziecka - niemowlęcia Defibrylacja z użyciem automatycznego defibrylatora AED	90 minut (2 godz.) 30 minut	135 minut (3 godz.) 45 minut	225 minut (5 godz.) 75 minut (1 godz. 15 minut)
6.	Zadławienia, pierwsza pomoc w zadławieniu u osób dorosłych i dzieci	30 minut	30 minut	60 minut
7.	Urazy i skutki urazów zasady udzielania pierwszej pomocy ofiarom urazów oraz porażenia prądem, podtopienia ukąszenia, użądlenia	45 minut	90 minut (2 godz.)	135 minut (3 godz.)
8.	Tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrzywanie ran powierzchniowych	30 minut	45 minut	75 minut
9.	Wstrząs – zasady postępowania przeciwwstrząsowego	30 minut	15 minut	45 minut
10.	Unieruchomienie złamań i zwichnięć	30 minut	45 minut	75 minut
11.	Pierwsza pomoc w przypadku wychłodzenia i przegrzania Działanie wysokiej i niskiej temperatury na organizm człowieka, Oparzenia termiczne i chemiczne, odmrożenia	30 minut	30 minut	60 minut
12.	Nagle zachorowania i inne stany zagrożenia zdrowotnego omdlenia, zawał serca, napad drgawek, udar mózgu, astma oskrzelowa, reakcja alergiczna	90 minut (2 godz.)	30 minut	120 minut (2 godz. 30 minut)
13.	Zatrucia Zasady udzielania pomocy w przypadku zatruc	30 minut	15 minut	45 minut
14.	Wsparcie psychiczne poszkodowanego	45 minut	90 minut (2 godz.)	135 minut (3 godz.)
15.	Ewakuacja ze strefy zagrożenia Zachowanie na miejscu wypadku Ocena zagrożenia i zasady postępowania w zakresie pierwszej pomocy	30 minut	30 minut	60 minut
16.	Udzielanie pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych	-	90 minut (2 godz.)	90 minut (2 godz.)
	Razem czas zajęć	13 godz. dydakt.	17 godz. dydakt.	30 godz.
	Egzamin	0,5 (test)	15min/os. (praktyczny)	ok. 3-4 godz.

III. ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI

1. Podstawy anatomii i fizjologii człowieka

- a) elementy anatomii i fizjologii układu krążenia, oddechowego, nerwowego,
- b) terminologia,
- c) położenie poszczególnych narządów i układów,
- d) ocena funkcji układu oddechowego, krążenia, przytomności,
- e) ocena podstawowych parametrów układu krążenia, oddychania.

Osoba, która ukończyła szkolenie potrafi:

- posługiwać się podstawowymi pojęciami z zakresu anatomii i fizjologii człowieka,
- określać położenie poszczególnych narządów i układów,
- scharakteryzować budowę i czynności poszczególnych narządów i układów,
- oceniać podstawowe czynności życiowe.

2. Wezwanie pomocy

- a) znajomość przepisów prawnych dotyczących udzielania pierwszej pomocy w Polsce,
- b) zasady funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego,
- c) wezwanie pomocy medycznej uruchamiającej system ratownictwa medycznego,
- d) telefony alarmowe, meldunek dla dyspozytora medycznego.

Osoba, która ukończyła szkolenie potrafi:

- scharakteryzować zadania poszczególnych służb ratunkowych,
- wymienić numery alarmowe służące do powiadamiania służb ratunkowych,
- przekazać wszystkie niezbędne informacje podczas powiadamiania służb ratunkowych, przygotować projekt procedur zgłaszania wypadku oraz algorytm postępowania w razie wystąpienia wypadku w szkole.

3. Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego, miejsca zdarzenia

- a) ryzyko zakażeń podczas prowadzenia czynności pierwszej pomocy,
- b) metody zabezpieczenia się przed ryzykiem zakażenia,
- c) sprzęt ochrony osobistej zapobiegający kontaktowi z płynami ustrojowymi,
- d) unikanie skaleczenia,
- e) mycie rąk,
- f) apteczka pierwszej pomocy,
- g) ocena zagrożenia dla ratującego i ratowanego w miejscu zdarzenia.

Osoba, która ukończyła szkolenie potrafi:

- stosować sprzęt do ochrony osobistej (np. rękawiczki, okulary, maseczki do sztucznego oddychania),
- omówić wyposażenie apteczki pierwszej pomocy,
- zapobiegać kontaktom z płynami ustrojowymi i wydzielinami (np. śliną, krwią, śluzem),
- wyszczególnić oraz ocenić zagrożenia płynące z kontaktu z płynami ustrojowymi,
- postępować w przypadku zranienia materiałem skażonym płynem ustrojowym,
- ocenić, wyznaczyć i oznakować miejsce zdarzenia,
- zastosować podstawowe środki dezynfekcyjne.

4. Poszkodowany nieprzytomny

- a) przyczyny utraty przytomności, ocena przytomności,
- b) zagrożenia wynikające z utraty przytomności,
- c) pozycja boczna bezpieczna, pozycja zastana.

Osoba, która ukończyła szkolenie, potrafi:

- wymienić objawy omdlenia, potencjalne przyczyny utraty przytomności,
- wymienić zagrożenia wynikające z utraty przytomności (nieδροżność dróg oddechowych, aspiracja treści pokarmowej, zatrzymanie krążenia),
- wymienić wskazania do zastosowania pozycji bocznej bezpiecznej,
- wymienić wskazania do zastosowania pozycji zastanej,
- zastosować odpowiednią dla poszkodowanego nieprzytomnego pozycję (zastana, boczna).

5. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa

- rozpoznanie zatrzymania krążenia u dorosłych, dzieci i niemowląt,
- algorytm ABC, sekwencja postępowania resuscytacyjnego,
- resuscytacja krążeniowo-oddechowa:
 - osoby dorosłej
 - dziecka
 - niemowlęcia
- defibrylacja z użyciem AED,
- elementarne informacje na temat mechanizmów zatrzymania krążenia,
- zasady bezpieczeństwa podczas wykonywania defibrylacji,
- algorytm resuscytacji z użyciem AED.

Osoba, która ukończyła szkolenie, potrafi:

- rozpoznać zatrzymanie krążenia u osoby w każdej grupie wiekowej,
- wymienić zasady postępowania w przypadku wystąpienia nagłego zatrzymania krążenia u poszkodowanego,
- przedstawić sekwencję podstawowych zabiegów resuscytacyjnych,
- udroźnić bezprzryądowo drogi oddechowych u poszkodowanego w każdej grupie wiekowej,
- wykonać uciskanie klatki piersiowej u poszkodowanego w każdej grupie wiekowej,
- wykonać wentylację bezprzryądową u poszkodowanego w każdej grupie wiekowej,
- wykonać resuscytację krążeniowo-oddechową u poszkodowanego w każdej grupie wiekowej,
- wymienić wskazania i przeciwwskazania do użycia automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED u poszkodowanego w każdej grupie wiekowej,
- użyć automatycznego defibrylatora zewnętrznego AED u poszkodowanego w każdej grupie wiekowej.

6. Zadławienia

- sytuacje, w których może dojść do zadławienia u osoby dorosłej, dziecka i niemowlęcia,
- objawy zadławienia i zasady postępowania ratunkowego.

Osoba, która ukończyła szkolenie potrafi:

- rozpoznać u poszkodowanego w każdej grupie wiekowej nieδροżność dróg oddechowych spowodowaną ciałem obcym,
- udzielić pierwszej pomocy osobie poszkodowanej w każdej grupie wiekowej, stosując odpowiednie rękoczyny.

7. Urazy i skutki urazów

- przyczyny i rodzaje urazów,
- skutki urazów – obrażenia ciała,
- ocena osoby z obrażeniami ciała,

- d) obrażenia głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej, miednicy, kręgosłupa, kończyn,
- e) zasady udzielania pierwszej pomocy ofiarom urazów, ze szczególnym uwzględnieniem urazu kręgosłupa,
- f) pierwsza pomoc w urazach oka,
- g) zasady udzielania pomocy ofiarom urazów środowiskowych (podtopienia, porażenia prądem, ukąszenia, użądlenia).

Osoba, która ukończyła szkolenie, potrafi:

- wymienić przyczyny oraz skutki urazów,
- wymienić zagrożenia związane z mnogimi obrażeniami ciała,
- ocenić wstępnie obrażenia ciała i stan osoby poszkodowanej,
- udzielić pierwszej pomocy w przypadku podejrzenia obrażeń głowy, klatki piersiowej, brzucha, miednicy, kończyn oraz kręgosłupa,
- rozpoznać uraz oka oraz udzielić pierwszej pomocy,
- sprawować opiekę nad poszkodowanym do czasu przybycia pomocy kwalifikowanej,
- wymienić oraz udzielić pierwszej pomocy w przypadku podtopienia, porażenia prądem, ukąszenia lub użądlenia.

8. Tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran powierzchownych

- a) rodzaje krwawień i zasady pierwszej pomocy w tamowaniu krwotoków zewnętrznych,
- b) rodzaje ran i sposoby doraźnego opatrywania ran,
- c) rodzaje opatrunków, wybór właściwego opatrunku w celu zastosowania w różnych okolicach ciała,
- d) ciało obce w ranie, zasady postępowania w zakresie pierwszej pomocy,
- e) zabezpieczenie amputowanej części ciała.

Osoba, która ukończyła szkolenie, potrafi:

- wymienić zasady tamowania krwotoków i opatrywania ran,
- stosować różne materiały opatrunkowe (np. siatki elastyczne, opaski elastyczne, opaski dziane),
- dobrać właściwy sposób opatrywania rany oraz tamowania krwotoku,
- założyć opatrunek uciskowy,
- założyć opatrunek osłaniający,
- założyć opatrunek na kikut oraz zabezpieczyć amputowaną część ciała.

9. Wstrząs – zasady postępowania przeciwwstrząsowego

- a) wstrząs jako zagrożenie życia: przyczyny i objawy wstrząsu,
- b) możliwości postępowania przeciwwstrząsowego w ramach pierwszej pomocy,
- c) rola świadka zdarzenia w prewencji wstrząsu do czasu przybycia pomocy medycznej.

Osoba, która ukończyła szkolenie, potrafi:

- wymienić rodzaje i objawy wstrząsu,
- wyjaśnić istotę wstrząsu oraz omówić zasady postępowania przeciwwstrząsowego,
- zastosować odpowiednią pozycję poszkodowanego we wstrząsie i zabezpieczenie termiczne.

10. Unieruchomienie złamań i zwichnięć

- a) przyczyny i rodzaje obrażeń narządów ruchu: złamania, zwichnięcia, skręcenia,
- b) ocena obrażeń narządów ruchu,
- c) zasady i sposoby doraźnego unieruchomienia złamań kości długich i stawów.

Osoba, która ukończyła szkolenie, potrafi:

- rozpoznać i ocenić rodzaj złamania lub zwicnięcia,
- wymienić zasady unieruchomień w przypadku złamania otwartego i zamkniętego lub zwicnięcia oraz zastosować unieruchomienia,
- zastosować sprzęt służący do unieruchomień,
- dobrać właściwy sposób unieruchomienia w zależności od rodzaju złamania czy zwicnięcia.

11. Pierwsza pomoc w przypadku wychłodzenia i przegrzania

- a) działanie wysokiej i niskiej temperatury na organizm człowieka,
- b) objawy wychłodzenia i przegrzania,
- c) zasady udzielania pierwszej pomocy osobom z objawami wychłodzenia bądź przegrzania,
- d) postępowanie z osobami po oparzeniach termicznych i chemicznych, z odmrożeniami ciała.

Osoba, która ukończyła szkolenie, potrafi:

- wymienić objawy przegrzania oraz wychłodzenia,
- rozpoznać poszkodowanego, u którego doszło do wychłodzenia,
- wdrożyć postępowanie, które ma na celu przerwanie procesu wychładzania,
- rozpoznać poszkodowanego, u którego doszło do przegrzania,
- wdrożyć postępowanie, które ma na celu przerwanie procesu przegrzania,
- udzielić pierwszej pomocy osobie dorosłej lub dziecku, u którego doszło do przegrzania lub wychłodzenia organizmu,
- wymienić cechy oparzenia termicznego i chemicznego,
- udzielić pierwszej pomocy osobom poszkodowanym w następstwie oparzeń i odmrożeń.

12. Nagłe zachorowania i inne stany zagrożenia zdrowotnego

- a) objawy omdlenia, choroby wieńcowej i zawału serca, udaru mózgu, cukrzycy, astmy oskrzelowej, padaczki, reakcji alergicznej,
- b) wybrane stany nagłe u dzieci: stany drgawkowe, utrata świadomości, zaburzenia oddychania,
- c) zasady udzielania pierwszej pomocy w zależności od stanu zagrożenia zdrowia.

Osoba, która ukończyła szkolenie, potrafi:

- wymienić objawy: omdlenia, choroby wieńcowej i zawału serca padaczki, cukrzycy, udaru mózgowego, astmy oskrzelowej, reakcji alergicznej,
- wdrożyć postępowanie w zależności od rodzaju stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego.

13. Zatrucia

- a) rodzaje zatruc,
- b) zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku zatruc.

Osoba, która ukończyła szkolenie, potrafi:

- wymienić rodzaje zatruc oraz zna zasady udzielania pierwszej pomocy w zatruciach.

14. Wsparcie psychiczne poszkodowanego

- a) pojęcie stresu pourazowego,
- b) psychologiczne skutki zdarzeń traumatycznych,
- c) sytuacje trudne w kontakcie z poszkodowanymi, radzenie sobie ze stresem i emocjami,
- d) możliwości udzielenia wsparcia psychologicznego poszkodowanym na miejscu zdarzenia.

Osoba, która ukończyła szkolenie, potrafi:

- nawiązać kontakt z poszkodowanym,
- udzielić wsparcia psychicznego poszkodowanym,
- radzić sobie z sytuacjami trudnymi w kontakcie z poszkodowanym,
- radzić sobie ze stresem i trudnymi emocjami,
- omówić psychologiczne skutki zdarzeń traumatycznych, specyficzne reakcje i potrzeby dzieci na różnym etapie rozwojowym związane ze zdarzeniami traumatycznymi, w tym reakcje społeczne na katastrofę.

15. Ewakuacja ze strefy zagrożenia

- a) ocena zagrożenia i zasady postępowania w ramach pierwszej pomocy,
- b) zachowanie świadka zdarzenia na miejscu wypadku drogowego,
- c) wskazania do bezpiecznego przenoszenia poszkodowanych w ramach pierwszej pomocy,
- d) współdziałanie ze służbami ratowniczymi w ewakuacji poszkodowanych.

Osoba, która ukończyła szkolenie, potrafi:

- omówić rolę świadka zdarzenia na miejscu wypadku,
- ocenić zagrożenia zewnętrzne oraz wewnętrzne w celu podjęcia decyzji o ewakuacji poszkodowanego,
- wymienić wskazania i przeciwwskazania do ewakuacji poszkodowanych ze strefy zagrożenia,
- zastosować podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas ewakuacji poszkodowanych-omówić zasady współpracy ze służbami ratowniczymi na miejscu zdarzenia.

16. Udzielanie pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych

Udzielanie pierwszej pomocy w różnych sytuacjach nagłego zagrożenia zdrowia lub życia.

Osoba, która ukończyła szkolenie, potrafi:

- ocenić sytuację na miejscu zdarzenia,
- wymienić aktualne zagrożenia dla poszkodowanych i osób udzielających pomocy,
- rozumieć zasady segregacji poszkodowanych w wypadkach masowych,
- udzielić pierwszej pomocy poszkodowanemu w różnych sytuacjach symulowanych.

IV. ZAŁOŻENIA METODYCZNE I METODOLOGICZNE

Założenia metodyczne

Wskazane jest, aby zajęcia dydaktyczne były prowadzone różnymi metodami ze szczególnym uwzględnieniem aktywizujących i praktycznych metod kształcenia.

Dominującą rolę w kształtowaniu umiejętności oraz opanowaniu materiału spełniać powinny ćwiczenia. W trakcie wykonywania ćwiczeń uczestnik powinien zweryfikować wiedzę teoretyczną oraz opanować nowe umiejętności. Każdą czynność określoną w wykazie umiejętności szkolenia uczestnik powinien zaliczyć na ocenę minimum dostateczną.

Zalecane metody kształcenia:

- wykład interaktywny (problemowy, konwersatoryjny)
- dyskusje dydaktyczna (burza mózgu, dyskusja wielokrotna)
- metoda przypadku,
- metoda symulacyjna,
- metody eksponujące: metoda fotojęzyka, plakat, film
- pokaz z objaśnieniem,

- pokaz z instruktążem,
- metoda czterech kroków,
- ćwiczzenia,
- metoda przewodniego tekstu.

Bibliografia:

1. ABC resuscytacji: [red. J. Jakubaszko], Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2006
2. Andres J : Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeńiowo-oddechowa - podręcznik dla studentów, Kraków 2006.
3. Arends R.: Uczymy się nauczać. Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2002
4. Chrząszczewska A.: Bandażowanie, Warszawa 2002.
5. Niemierko B.: Pomiar wyników kształcenia. WSiP, Warszawa 1999
6. Nauczanie pierwszej pomocy, zalecenia metodyczne: Biblioteka Polskiego Towarzystwa Medycyny Ratunkowej, [red. J. Jakubaszko] zeszyt 2, Wrocław 2004.
7. Okoń. W.: Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. „Żak”, Warszawa 2003.
8. Pierwsza pomoc dziecku ABC– ilustrowany poradnik dla rodziców i opiekunów, [red. C. Greene, J. Dunne] Oficyna Wydawnicza LOTOS s.c. Łódź 1996.
9. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne i automatyczna defibrylacja zewnętrzna- podręcznik do kursu, Polska Rada Resuscytacji, wyd. 2, 2006.